

Súd: Okresný súd Námestovo
Spisová značka: 12P/46/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5820202061
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Kurjaková
ECLI: ECLI:SK:OSNO:2021:5820202061.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Námestovo sudkyňou JUDr. Monikou Kurjakovou, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: M. H., nar. XX.XX.XXXX, dieťa bytom u matky, v tomto konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo, Námestie A. Bernoláka 381/4, Námestovo, IČO: 30 794 536 dieťa rodičov, matky: K. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. XXX, E. T., a otca: B. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. X, U. Q., v konaní o návrhu matky na zmenu priezviska, takto

rozhodol:

I. Súd dá v a matke maloletého dieťaťa K. G., rod. G., nar. XX.XX.XXXX súhlas na podanie žiadosti príslušnému správneému orgánu na zmenu priezviska maloletého dieťaťa M. H., nar. XX.XX.XXXX z priezviska „H.“ na priezvisko „G.“.

II. Žiaden z účastníkov konania n e m á právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 21.10.2020 žiadala, aby jej súd udelil súhlas na zmenu priezviska jej mal. syna M., z priezviska „H.“ na priezvisko „G.“. Svoj návrh odôvodňovala tým, že s otcom mal. dieťaťa neboli zosobášení, pričom mal. syn je dočasne zverený do jej výchovy. V čase rozchodu mal M. len 1 rok a 4 mesiace. Otec dieťaťa ich vyhodil zo spoločného bytu a nakoniec sa odsťahoval do U. Q.. Od rozchodu tento nebol mal. syna ani raz navštíviť, zaujíma sa o neho len občas cez telefón, peniaze neposiela, pričom v apríli mu bolo určené platiť neodkladným opatrením výživné v sume 70Eur, ktoré však platí ako sa mu zachce. V máji, júni a v júli nezaplatil, doplatil to v auguste a zas v septembri nezaplatil. Ona má za to, že pre syna by bolo prospešné, keby mal priezvisko G., ktoré je zhodné s priezviskom jej rodiny, a to najmä teraz, keď syn nastúpil do škôlky. Syn otca vôbec nepozná, keďže tento sa o neho nezaujíma, nestýka sa s ním a neposiela výživné. Bývalý partner tvrdí, že je zamestnaný na živnosť. Telefonicky sa s ním kontaktovala a prosila ho, aby jej podpísal papiere o zmenu priezviska, ale skončilo to znova nadávkami a urážkami ako každý telefonát s ním.

2. Otec maloletého sa k podanému návrhu písomne nevyjadril, napriek tomu, že tak návrh matky ako aj procesné poučenia mu boli riadne doručené, a to dňa 17.2.2021 /čl. 17- druhá strana spisu/. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 4.1.2021 a 11.1.2021 /čl. 28 a 32/ súd zistil, že kolízny opatrovník maloletého, ktorý mu bol v tomto konaní ustanovený Uznesením tunajšieho súdu č.k. 12P/46/2020-71 dňa 5.11.2020 vykonal šetrenie v rodine otca, a to prostredníctvom príslušného SPODSK Nové Zámky dňa 9.12.2021, počas ktorého šetrenia sa mal otec vyjadriť, že pracuje v R. v spol. H. ako manipulát vo výrobe, tiež že mal občas záujem stretnúť sa so synom a navštíviť ho, ale matka mu to neumožnila, rovnako potvrdil, že na výživu syna prispieva nepravidelne, s návrhom matky nesúhlasí.

3. Súd vo veci nariadil pojednávanie na deň 12.5.2021, na ktorom pojednávaní vec prejednal a rozhodol, a to v neprítomnosti otca maloletého, ktorý svoju neúčast' na pojednávaní žiadnym spôsobom neospravedlnil napriek tomu, že predvolanie na pojednávanie prevzal dňa 20.3.2021 /čl. 43/. Súd tak s poukazom na ustn. § 180 CSP vec prejednal a rozhodol v neprítomnosti otca, keď názor otca k návrhu matky mal zistený prostredníctvom kolízneho opatrovníka mal. detí, ktorý s ním vykonal pohovor k danej veci.

4. Matka maloletého na pojednávaní zotrvala na podanom návrhu, pričom ďalej vypovedala, že zmenu priezviska chce kvôli malému, pretože tento otca nepozná. V čase ich rozchodu mal mal. M. len 1 rok a 4 mesiace (teraz bude mať dieťa 3 roky). Spoločnú domácnosť bola nútená opustiť z dôvodu, že ich otec mal. dieťaťa vyhodil z prenajatého bytu a od daného rozchodu ho otec nevidel ani raz. Od tohto rozchodu ona bola s otcom v kontakte len pár krát, aj to len cez sociálne siete a telefonicky. Od tohto rozchodu mal otec iba jeden krát záujem o stretnutie so synom, a to bolo v októbri alebo v septembri roku 2020. Ona si vtedy vybavila aj dovolenku, ale otec sa vôbec na dohodnuté stretnutie nedostavil, napriek tomu, že ona mu aj volala, keď ho čakala, ale tento jej ani telefón nezdvíhal. Potom sa jej ozval až v januári 2021, keď sa riešilo výživné, aby jej oznámil aktuálnu adresu svojho pobytu, keďže mu nebolo možné doručiť súdne zásielky. Čo sa týka výživného, tak otec výživné pravidelne neplatí, naposledy zaplatil výživné v januári 2021 vo výške 70 Eur. Nezaplatil výživné ani po tom ako mu bol doručený rozsudok vo veci a ani predtým neodkladné opatrenie. Ona s mal. synom žijú v spoločnej domácnosti s jej novým partnerom v jeho rodinnom dome u jeho rodičov. Tam bývajú od marca 2020 a syn tam navštevuje aj Materskú škôlku. V budúcnosti plánujú s partnerom aj svadbu, spoločné deti zatiaľ nemajú. O podanie tohto návrhu požiadala z toho dôvodu, že syn sa začína vypytovať, prečo sa ona volá G. a on H.. Keďže začal chodiť do škôlky a tam keď ju volajú, tak zavolajú, že prišla pani G. a zavolajte M. H.. Všímajú si to hlavne jeho kamaráti, ktorí sa na to tiež syna spytovali. Pre ňu to bolo pomerne zložité vysvetľovať toto dieťaťu, ktoré má len 4 roky, keďže syn otca vôbec nepozná, pretože ako už uviedla zo spoločnej domácnosti odišli, keď mal syn 1 rok a 4 mesiace a odvtedy otca nevidel, a to jednak ani osobne, ale ani ho nepočul cez telefón ani cez videohovor, pretože otec o to nemal záujem. V prípade, ak by uzavrela manželstvo s jej terajším partnerom, čo aj plánuje, tak by prijala dve priezviská a teda G. - V. a takto by to bolo lepšie aj pre syna, lebo by sa volal G. a nie H. a ona G. a V. zároveň.

5. Kolízny opatrovník sa na pojednávaní vyjadril, že súhlasí so zmenou priezviska mal. dieťaťa vzhľadom k tomu, že otec sa o dieťa nezaujíma, nestretáva sa s ním, neplatí na neho výživné. Bolo by to v prospech mal. dieťaťa.

6. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s pripojeným spisom tunajšieho súdu sp. zn. 3P/10/2020, osobitne s vyjadrením otca cez kolízneho opatrovníka, kde z jeho správy z čl. 31 pripojeného spisu (dňa 26.3.2020) bolo zistené, že otec od 11/2019 žije v prenajatom 3-izbovom byte v U. Q., a to spolu so svojou matkou a plnoletým bratom, pričom je zamestnaný ako vedúci na stavbe v spol. Projekt H. s miestom výkonu práce v L., kde dosahuje čistý mesačný príjem vo výške 800-900,- eur. Jeho mesačné výdavky pozostávajú z príspevku na bývanie svojej matke v sume 200 eur a z výdavkov na stravu v sume 200 Eur. Otec sa mal rovnako vyjadriť, že so synom sa nestretáva kvôli veľkej vzdialenosti, ako aj kvôli pracovným povinnostiam, rovnako mal tento potvrdiť, že voči maloletému synovi si dobrovoľne vyživovaciu povinnosť neplní, výpoveďou matky na pojednávaní, pričom zistil nasledovný skutkový a právny stav:

7. Z rodného listu mal. dieťaťa mal súd preukázané, že maloletý M. H. pochádza zo vzťahu jeho rodičov K. G. a B. H.. Títo žili v spoločnej domácnosti do 10/2019, keďže matka opustila spoločnú domácnosť spolu s mal. synom vo veku jeho 1 roka a 4 mesiacov z dôvodu, že ich otec z nej vyhodil. Podľa tvrdenia matky sa dieťa od tejto doby nestretlo so svojím otcom ani raz, kde matka tvrdila, že otec o stretnutia so synom nejavil záujem, otec zase kolíznemu opatrovníkovi uviedol, že záujem o stretnutie občas mal, ale umožnené mu to nebolo (tvrdenie otca v tomto spise na čl. 28, opak tvrdenia otca - správa z pripojeného spisu z čl. 31 - viď bod 6. Odôvodnenia). Otec rovnako potvrdil, že na výživu syna prispieva nepravidelne. V konaní tak bolo zistené, že výhradnú starostlivosť o syna vykonáva iba jeho matka, ktorej aj dieťa bolo rozhodnutím č.k. 3P/10/2020-81 zo dňa 17.12.2020 zverené do jej osobnej starostlivosti a otec bol zviazaný prispievať na jeho výživu sumou po 130 Eur mesačne, rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 24.3.2021. Otec si vyživovaciu povinnosť pravidelne a dobrovoľne neplní. Maloletý navštevuje materskú škôlku v E. T..

8. V zmysle čl. 24 Charty základných práv Európskej únie pri všetkých opatreniach prijatých orgánmi verejnej moci alebo súkromnými inštitúciami, ktoré sa týkajú detí, sa musia v prvom rade brať do úvahy najlepšie záujmy dieťaťa (ods. 2).

9. Podľa § 35 Zákona po rodine, ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vysťahovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

10. Podľa § 43 ods. 1 Zákona o rodine, maloleté dieťa má právo vyjadriť samostatne a slobodne svoj názor vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. V konaniach, v ktorých sa rozhoduje o veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa má maloleté dieťa právo byť vypočuté. Názoru maloletého dieťaťa musí byť venovaná náležitá pozornosť zodpovedajúca jeho veku a rozumovej vyspelosti.

11. Podľa § 38 ods. 1 a ods. 2 CMP, ak je účastníkom maloletý, ktorý je schopný vyjadriť samostatne svoj názor, súd na jeho názor prihliadne. (1) Názor maloletého zisťuje súd spôsobom zodpovedajúcim jeho veku a vyspelosti. Podľa povahy veci zisťuje názor maloletého bez prítomnosti iných osôb.

12. Riadny výkon rodičovských práv a povinností predpokladá konsenzus rodičov vo veciach súvisiacich s týmto výkonom. Ak sa rodičia z akýchkoľvek dôvodov nevedia dohodnúť o podstatných veciach súvisiacich s výkonom ich rodičovských práv a povinností, medzi ktoré bezpochyby patrí i zmena priezviska maloletého dieťaťa, rozhodne o takejto spornej podstatnej veci na návrh niektorého z rodičov súd. Zmena priezviska dieťaťa je závažným zásahom do jeho práv a súd udelí súhlas k podaniu žiadosti o zmenu priezviska výlučne v prípade, ak je zmena priezviska v najlepšom záujme dieťaťa, t.j. či táto zmena prispeje k zdravému vývinu dieťaťa. K takémuto rozhodnutiu môžu viesť najmä dôvody spočívajúce v tom, že rodič, ktorý súhlas so zmenou priezviska neudelil dlhodobo nemá záujem stretávať sa s dieťaťom, dlhodobým odlúčením dochádza k vzájomnému odcudzeniu, dlhodobo zanedbáva svoju vyživovaciu povinnosť k dieťaťu, dlhodobo nejaví záujem o vývin a životný osud dieťaťa. Podstatným býva v daných situáciách aj názor dieťaťa, na ktorý je súd pri tak závažnom zásahu povinný prihliadať. K nahradeniu súhlasu rodičia s podaním žiadosti o zmenu priezviska sa musí pristupovať vždy citlivo a súd musí zvažovať všetky okolnosti prejednávanej veci, pričom sa musí skúmať vlastný vzťah dieťaťa s rodičom.

13. Na základe vykonaného dokazovania súd návrhu matky ako dôvodnému vyhovel, keď pri svojom rozhodovaní vychádzal predovšetkým z vyššie citovaných zákonných ustanovení a zisteného skutkového stavu. Súd mal preukázané, a túto skutočnosť nespochyboval ani otec maloletého, že sa so synom nestretáva, posledný kontakt medzi nimi bol pred rokom a siedmimi mesiaci (v 10/2019), a teda v dobe keď matka so synom opustila spoločnú domácnosť z ktorej ju otec podľa jej tvrdenia vyhodil, čo otec nepopieral. Od tejto doby sa otec so synom nekontaktoval, o jeho výchovu sa nezaujímal, výživné pravidelne neplatil (naposledy zaplatil výživné v januári 2021 vo výške 70 Eur, od odchodu zo spoločnej domácnosti od 11/2019 do 8/2020 otec neplatil, po tom ako ho matka kontaktovala a pohrozila mu trestným oznámením bolo výživné zaplatené v 8/2020 4 krát po 70 Eur, spolu na výživnom tak zaplatil sumu 280 Eur- vid' odôvodnenie rozsudku č.k. 3P/10/2020-81).

Pokiaľ aj otec tvrdil (avšak vo svojich vyjadreniach si rozporoval- vid' bod 7. Odôvodnenia rozsudku), že o stretávaní sa so synom mal záujem, ale matka mu to neumožnila, tak súd sa s jeho vyjadrením nestotožnil, a to z viacerých dôvodov. Jednak sa otec daného pojednávania o návrhu na udelenie súhlasu matke na zmenu priezviska maloletého ani nezúčastnil, napriek tomu, že tento mal riadnu vedomosť o termíne jeho konania, pričom práve aj na pojednávaní by mohol deklarovat' svoj záujem o syna, k podanému návrhu matky sa vôbec nevyjadril, kde by rovnako mohol preukázať, že jeho záujme o syna je skutočný a nie len deklarovaný. Navyše súd nezistil, žeby otec o syna javil skutočný záujem aj cestou príslušných orgánov, a teda napr. cez materskú škôlku, keďže tvrdil, že matka mu neumožňuje stretnutia so synom. Inak povedané, od 11/2019 podľa názoru súdu mal otec dostatok času ako aj možností prostredníctvom príslušných orgánov prejavit' o syna záujem, čo však v konaní z jeho strany tak tvrdené a ani zistené nebolo, pričom v konečnom dôsledku bolo otcom potvrdené, že sa so synom od 11/2019 bez ďalšieho nestretával a ani ho nijako inak nekontaktoval. Vzhľadom k veku mal. dieťaťa - 3 roky nebolo možné zistiť jeho názor na zmenu priezviska, no všetky vyššie uvedené zistenia viedli súd k záveru, že udelenie súhlasu matke na zmenu priezviska z H. na G. bude v záujme mal. dieťaťa, ktoré svojho otca vzhľadom k veku (1 rok a 7 mesiace), kedy s matkou opustili spoločnú domácnosť, ktorú do

10/2019 viedla s otcom maloletého, a veku ktoré má v súčasnosti (skoro 3 roky) vôbec nepozná, práve z dôvodu, že bolo preukázané, že otec sa o jeho výchovu a starostlivosť vôbec nezaujíma. Súd je toho názoru, že pre samotné dieťa tak bude aj do budúcnosti jednoduchšie, v jeho záujme a bude to prospievať aj jeho ďalšiemu zdravému vývoju aj napríklad v matkinej prípadnej ďalšej rodine, ak toto bude nosiť priezvisko len po svojej matke, ktorá o neho vykonáva každodennú a výlučnú starostlivosť, a to tak pri riešení záležitostí v rámci jeho predškolského ako aj neskôr školského prostredia, zdravotného prostredia, cestovania, vybavovania príslušných úradných dokladov atď. V danej veci je potrebné tiež poukázať na tú skutočnosť, že otec svoje rodičovské práva nestráca, ani to neohrozuje jeho postavenie otca, ale práve vzhľadom na jeho preukázaný nezáujem o výchovu mal. a vzhľadom na najlepší záujem mal. aj k jeho veku, bolo potrebné podľa názoru súdu dať prednosť v stabilizácii prostredia maloletého / či už školského, výchovného, zdravotného/ pred zachovaním jeho doterajšieho priezviska. Keďže otec neuviedol žiaden relevantný argument, a súd nevzhladol existenciu takých okolností, ktoré by udelenie súhlasu na zmenu priezviska pre maloletého vylučovali, súd návrhu matky vyhovel.

14. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. V danom prípade súd nemal za to, žeby boli splnené podmienky ustanovené v ust. § 55 Civilného mimosporového poriadku, a teda, žeby bolo možné priznať náhradu trov konania aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresný súd Námestovo (§ 362 ods. 1 CSP v spojení s § 357 písm. a/ CSP).

Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom súde Krajský súd v Žiline.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania stanovených v § 127 CSP uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP) Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
 - b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
 - c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
 - d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
 - e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
 - f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
 - g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
 - h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov (§ 62 CMP).